

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2009/126/ES

ze dne 21. října 2009

o etapě II rekuperace benzinových par při čerpání pohonných hmot do motorových vozidel na čerpacích stanicích

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na čl. 175 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského
a sociálního výboru ⁽¹⁾,

po konzultaci s Výborem regionů,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES ze dne 22. července 2002 o šestém akčním programu Společenství pro životní prostředí ⁽³⁾ stanovilo potřebu snížit znečištění ovzduší na úroveň, která minimalizuje škodlivé vlivy na lidské zdraví a životní prostředí.

(2) Ženevský protokol o omezení emisí těkavých organických sloučenin nebo jejich toků přes hranice stanoví cíle pro snížení emisí těkavých organických sloučenin (dále jen „VOC“) a Göteborgský protokol o snížení acidifikace, eutrofizace a přízemního ozonu ⁽⁴⁾ stanoví horní hranice emisí pro čtyři znečišťující látky – oxid siřičitý, oxidy dusíku, VOC a čpavek – a požaduje, aby pro zachování nízké úrovně emisí byly používány nejlepší dostupné technologie.

(3) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/50/ES ze dne 21. května 2008 o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu ⁽⁵⁾ stanoví cíle kvality ovzduší pro

přízemní ozon a benzen a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/81/ES ze dne 23. října 2001 o národních emisních stropích pro některé látky znečišťující ovzduší ⁽⁶⁾ stanoví národní emisní stropy pro VOC, které přispívají k tvorbě přízemního ozonu. Emise VOC, včetně benzinových par, v jednom členském státě mohou přispět k problémům s kvalitou ovzduší v jiných členských státech.

(4) Ozon je také skleníkový plyn a přispívá k oteplování atmosféry a změně klimatu.

(5) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/63/ES ze dne 20. prosince 1994 o omezování emisí těkavých organických sloučenin (VOC) vznikajících při skladování benzinu a při jeho distribuci od terminálů k čerpacím stanicím ⁽⁷⁾ (etapa I rekuperace benzinových par) se soustřeďuje na rekuperaci benzinových par vypouštěných při skladování a distribuci benzinu mezi ropnými terminály a čerpacími stanicemi.

(6) Benzinové páry jsou také vypouštěny při čerpání pohonných hmot do motorových vozidel na čerpacích stanicích a měly by být rekuperovány způsobem, který je ve shodě se směrnicí 94/63/ES.

(7) Byly vytvořeny a uplatněny různé nástroje Společenství, jejichž cílem je omezit emise VOC. Pro dosažení cílů v oblasti zdraví a životního prostředí stanovených v šestém akčním programu Společenství pro životní prostředí a ve směrnici 2001/81/ES jsou však potřebná další opatření.

(8) Za účelem snížení emisí skleníkových plynů vznikajících během životního cyklu paliv v silniční dopravě povoluje směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/70/ES ze dne 13. října 1998 o jakosti benzinu a motorové nafty ⁽⁸⁾ uvádět na trh od 1. ledna 2011 benzin s vyšším podílem biopaliv, než tomu bylo doposud. To může vést k nárůstu emisí VOC, protože členské státy mají možnost uplatnit omezené odchylky od požadavků uvedené směrnice na tlak par benzinu.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 13. května 2009 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 5. května 2009 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 24. září 2009.

⁽³⁾ Úř. věst. L 242, 10.9.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 179, 17.7.2003, s. 3.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 152, 11.6.2008, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 309, 27.11.2001, s. 22.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 365, 31.12.1994, s. 24.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 350, 28.12.1998, s. 58.

- (9) Existuje-li případná potřeba přizpůsobit stávající infrastrukturu stávajících čerpacích stanic, je výhodnější instalovat zařízení pro rekuperaci par tehdy, když je podstatným způsobem renovován jejich systém čerpání paliva (tj. výrazně změněna nebo obnovena infrastruktura stanic, zejména nádrží a potrubí), protože se tím výrazně sníží náklady na potřebné úpravy. Větší stávající čerpací stanice jsou však lépe schopny přizpůsobit se a měly by instalovat rekuperaci benzinových par dříve, neboť více přispívají k tvorbě emisí. Nové čerpací stanice mohou začlenit zařízení pro rekuperaci benzinových par v průběhu projektu a výstavby čerpací stanice a mohou proto instalovat takové zařízení okamžitě.
- (10) Palivové nádrže nově vyrobených motorových vozidel neobsahují páry benzínu. Je proto vhodné uplatnit odchylku pro první čerpání paliva do těchto vozidel.
- (11) Ačkoli několik členských států má vnitrostátní požadavky na systémy rekuperace benzinových par etapy II, právní předpisy Společenství neexistují. Je proto vhodné stanovit jednotnou nejnižší úroveň rekuperace benzinových par, aby se zajistil vysoký přínos pro životní prostředí a usnadnil obchod se zařízeními pro rekuperaci benzinových par.
- (12) Měly by být prováděny pravidelné kontroly veškerého instalovaného zařízení pro rekuperaci benzinových par etapy II, aby se zajistilo, že zařízení pro rekuperaci benzinových par přináší skutečná snížení emisí. Členské státy mohou rozhodnout, že kontroly mají provádět jeden nebo více těchto subjektů: úřední kontrolní orgány, samotný provozovatel nebo třetí strana. V případě úředních kontrol by měly členské státy zohlednit doporučení Evropského parlamentu a Rady 2001/331/ES ze dne 4. dubna 2001, kterým se stanoví minimální kritéria pro inspekce v oblasti životního prostředí v členských státech⁽¹⁾.
- (13) Zařízení pro rekuperaci benzinových par etapy II by mělo být pravidelně přezkušováno. Evropský výbor pro normalizaci (CEN) by měl být vyzván, aby vypracoval harmonizovanou metodiku těchto zkoušek.
- (14) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení vnitrostátních právních předpisů přijatých na základě této směrnice a zajistit jejich uplatňování. Tyto sankce by měly být účinné, přiměřené a odrazující, neboť neplnění této směrnice může vést k poškození lidského zdraví a životního prostředí.
- (15) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁽²⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily.
- (16) Jelikož tato směrnice byla přijata podle článku 175 Smlouvy, nebrání členským státům, aby udržovaly a zaváděly přísnější ochranná opatření, která jsou v souladu se Smlouvou. Podle článku 176 Smlouvy musí členské státy každé takové opatření oznámit Komisi.
- (17) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽³⁾.
- (18) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí prováděcích opatření týkajících se harmonizovaných metod a norem. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, včetně jejím doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.
- (19) Jelikož cíle této směrnice, totiž snížení emisí benzinových par do ovzduší, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být z důvodu přeshraniční povahy znečištění ovzduší lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Předmět

Tato směrnice stanoví opatření zaměřená na snížení množství benzinových par vypouštěných do ovzduší při čerpání pohonných hmot do motorových vozidel na čerpacích stanicích.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 118, 27.4.2001, s. 41.

⁽²⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) „benzinem“ benzin, jak je definován v čl. 2 písm. a) směrnice 94/63/ES;
- 2) „benzinovými parami“ všechny plynné sloučeniny, které se odpařují z benzinu;
- 3) „čerpací stanicí“ čerpací stanice, jak je definována v čl. 2 písm. f) směrnice 94/63/ES;
- 4) „stávající čerpací stanicí“ čerpací stanice, která byla postavena nebo pro kterou bylo uděleno individuální povolení v oblasti územního plánování, stavební povolení nebo provozní povolení přede dnem 1. ledna 2012;
- 5) „novou čerpací stanicí“ čerpací stanice, která byla postavena nebo pro kterou bylo uděleno individuální povolení v oblasti územního plánování, stavební povolení nebo provozní povolení ke dni 1. ledna 2012 nebo později;
- 6) „systémem rekuperace benzinových par etapy II“ zařízení zajišťující rekuperaci benzinových par vytěsněných z palivové nádrže motorového vozidla při čerpání pohonných hmot na čerpací stanici a přenášející benzinové páry do skladovací nádrže na čerpací stanici nebo zpět do benzinového čerpacího automatu k opětovnému prodeji;
- 7) „účinností zachycení benzinových par“ množství benzinových par zachycených systémem rekuperace benzinových par etapy II ve srovnání s množstvím benzinových par, které by bylo jinak vypuštěno od ovzduší, pokud by takový systém neexistoval, a které je vyjádřeno jako procentní podíl;
- 8) „poměrem páry/benzinu“ poměr mezi objemem benzinových par při atmosférickém tlaku procházejících systémem rekuperace benzinových par etapy II a objemem vydaného benzinu;
- 9) „nákladovou průchodností“ celkové roční množství benzinu odebraného z mobilních kontejnerů do čerpací stanice.

Článek 3

Čerpací stanice

1. Členské státy zajistí, aby každá nová čerpací stanice byla vybavena systémem rekuperace benzinových par etapy II, pokud
- a) je její skutečná nebo zamýšlená nákladová průchodnost vyšší než 500 m³ za rok, nebo

- b) je její skutečná nebo zamýšlená nákladová průchodnost vyšší než 100 m³ za rok a je umístěna pod stále obydlenými čtvrtěmi nebo pracovními oblastmi.

2. Členské státy zajistí, aby každá stávající čerpací stanice, která prochází významnou renovací, byla v době renovace vybavena systémem rekuperace benzinových par etapy II, pokud

- a) je její skutečná nebo zamýšlená nákladová průchodnost vyšší než 500 m³ za rok, nebo

- b) je její skutečná nebo zamýšlená nákladová průchodnost vyšší než 100 m³ za rok a je umístěna pod stále obydlenými čtvrtěmi nebo pracovními oblastmi.

3. Členské státy zajistí, aby každá stávající čerpací stanice s nákladovou průchodností překračující 3 000 m³ za rok byla vybavena systémem rekuperace benzinových par etapy II do 31. prosince 2018.

4. Odstavce 1, 2 a 3 se nepoužijí na čerpací stanice výhradně používané v souvislosti s konstrukcí a dodávkou nových motorových vozidel.

Článek 4

Nejnižší úroveň rekuperace benzinových par

1. S účinností ode dne, kdy se systémy rekuperace benzinových par etapy II stanou povinnými podle článku 3, členské státy zajistí, aby účinnost zachycení benzinových par těchto systémů byla rovna nebo větší než 85 %, což potvrdí výrobce v souladu s příslušnými evropskými technickými normami nebo postupy schvalování typu podle článku 8, nebo neexistují-li žádné takové normy nebo postupy, v souladu s jakoukoli příslušnou vnitrostátní normou.

2. S účinností ode dne, kdy se systémy rekuperace benzinových par etapy II, u kterých jsou rekuperované benzinové páry přenášeny do skladovací nádrže na čerpací stanici, stanou povinnými podle článku 3, je poměr par/benzinu rovný nebo větší než 0,95, ale menší nebo rovný 1,05.

Článek 5

Pravidelné kontroly a informování spotřebitelů

1. Členské státy zajistí, aby byla provozní účinnost zachycení benzinových par systémy rekuperace benzinových par etapy II přezkoušena nejméně jednou za rok buď kontrolou toho, zda je poměr par/benzinu za simulovaných podmínek toku paliva v souladu s čl. 4 odst. 2, nebo jakoukoli jinou vhodnou metodou.

2. Tam, kde byl instalován automatický monitorovací systém, členské státy zajistí, aby byla účinnost zachycení benzinových par přezkoušena alespoň jednou za tři roky. Každý takový automatický monitorovací systém musí automaticky zjišťovat poruchy řádné funkce systému rekuperace benzinových par etapy II a samotného automatického monitorovacího systému, signalizovat poruchy obsluhy čerpací stanice a automaticky zastavovat průtok benzínu z vadného palivového automatu, pokud by porucha nebyla opravena do sedmi dnů.

3. Pokud je na čerpací stanici instalován systém rekuperace benzinových par etapy II, členské státy zajistí, aby byl na čerpacím automatu nebo v jeho blízkosti umístěn nápis, štítek nebo jiné oznámení, které o této skutečnosti informuje spotřebitele.

Článek 6

Sankce

Členské státy stanoví sankce za porušení vnitrostátních ustanovení přijatých podle této směrnice a přijmou veškerá opatření nezbytná k jejich uplatňování. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí takto stanovené sankce Komisi do 1. ledna 2012 a neprodleně ji oznámí všechny následné změny těchto ustanovení.

Článek 7

Přezkum

Do 31. prosince 2014 Komise přezkoumá provedení této směrnice, a zejména:

- a) prahovou hodnotu 100 m³ za rok uvedenou v čl. 3 odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b) této směrnice a v čl. 6 odst. 3 směrnice 94/63/ES;
- b) míru souladu systémů rekuperace benzinových par etapy II v provozu a
- c) potřebu automatického monitorovacího zařízení.

Komise sdělí Evropskému parlamentu a Radě výsledky tohoto přezkumu a v případě potřeby k nim připojí legislativní návrh.

Článek 8

Technické úpravy

Pro účely článků 4 a 5 lze přijmout harmonizované metody a normy. V případě, že je potřeba zajistit soulad s jakoukoli normou navrženou Evropským výborem pro normalizaci (CEN), lze uvedené články, s výjimkou ustanovení o účinnosti zachycení benzinových par a poměru par/benzínu uvedených

v článku 4 a časových lhůt stanovených v článku 5, přizpůsobit technickému pokroku.

Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice, včetně jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 9 odst. 2.

Článek 9

Postup výboru

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 10

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 1. ledna 2012. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 11

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 12

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

Ve Štrasburku dne 21. října 2009.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předsedkyně
C. MALMSTRÖM